

# Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/188838,CALL-FOR-PAPERS-Ogolnopolska-konferencja-naukowa-W-awangardzie-proletariatu-Losy.html>  
01.03.2026, 07:58

Strona znajduje się w archiwum.

## CALL FOR PAPERS: Ogólnopolska konferencja naukowa „W »awangardzie proletariatu«. Losy działaczy komunistycznych w latach 1917-1939” - Łódź, 5-6 grudnia 2023

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi zaprasza do udziału w ogólnopolskiej konferencji naukowej „W »awangardzie proletariatu«. Losy działaczy komunistycznych w latach 1917-1939”, która odbędzie się w dniach 5-6 grudnia 2023 r. w Łodzi.

05.12.2023

Od momentu dokonania przez bolszewików przewrotu zbrojnego w Rosji w 1917 r., dążyli oni do rozszerzenia swoich wpływów i władzy nie tylko w „ojczyźnie rewolucji”, ale w całej Europie. W propagowanie ideologii komunistycznej zaangażowały się osoby z bardzo różnych grup społecznych, intelektualnych, narodowościowych. Wzrost znaczenia idei Marksa i Engelsa wiązał się z burzliwą epoką międzywojenną: traumą Wielkiej Wojny, czasami Wielkiego Kryzysu i napięć między rodzącymi się totalitaryzmami.

Celem konferencji jest zaprezentowanie przez prelegentów z różnych dziedzin naukowych najnowszych wyników badań, dotyczących losów działaczy komunistycznych (na przykładach indywidualnych i zbiorowych) w latach 1917-1939. Zamiarem organizatorów konferencji jest pokazanie szerokiego spektrum portretów osób związanych z ruchem komunistycznym w skali międzynarodowej i w skali kraju (zarówno na poziomie centralnym, jak i lokalnym). Ukazanie drogi wiodącej na szczyty władzy, a także przypadków złamanych karier, outsiderów. Na konkretnych przykładach biografii zaangażowanych komunistów zaprezentowanie wpływu najważniejszych wydarzeń z epoki (m.in. rewolucja październikowa, wojna polsko-rosyjska, narodziny i rozwój faszyzmu i nazizmu, wojna domowa w Hiszpanii) na ich wybory życiowe i koleje losu.

Proponowane zagadnienia to m.in.:

- drogi ku radykalnej lewicy – w Polsce i w Europie
- w cieniu Moskwy: ludzie Kominternu
- działacze KPP, w tym szczebla lokalnego
- wojna domowa w Hiszpanii jako wydarzenie formujące biografie komunistyczne
- wpływ komunistów na rzeczywistość społeczną międzywojennej Europy
- „pożyteczni idioci” i ich wpływ na propagowanie komunizmu
- antyfaszyści i ich związki z ideą komunistyczną
- jednostka w konfrontacji z komunistycznym totalitaryzmem
- mniejszości narodowe w ruchu komunistycznym
- twórcy komunistycznej mitologii
- stan badań nad biografiami komunistów okresu międzywojennego

- baza źródłowa do badań nad losami działaczy komunistycznych w latach międzywojennych.

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wyboru tematów, spośród zgłoszonych propozycji.

Konferencja organizowana w ramach centralnego projektu badawczego IPN „Ruch komunistyczny i aparat władzy 1917–1990”.

Wypełnione zgłoszenia udziału w konferencji (formularz poniżej) organizatorzy będą przyjmować do 30 września 2023 r.

Zgłoszenia prosimy kierować do dr. Artura Kuprianisa, tel. (42) 616 27 37, mail:

[artur.kuprianis@ipn.gov.pl](mailto:artur.kuprianis@ipn.gov.pl).

Organizatorzy przewidują wydanie publikacji pokonferencyjnej w formie tomu studiów, w związku z czym prelegenci będą zobowiązani do dostarczenia artykułów naukowych dostosowanych do instrukcji wydawniczej IPN do 31 stycznia 2024 r.

Program konferencji zostanie ustalony do końca października 2023 r.

Organizatorzy nie przewidują opłaty konferencyjnej, zapewniają referentom bezpłatny nocleg i wyżywienie oraz zwrot kosztów podróży w formie honorarium autorskiego. Pracownicy IPN rozliczają udział w konferencji w ramach delegacji służbowych.

---

## Pliki do pobrania

[Formularz zgłoszeniowy \(docx, 96.19 KB\)](#)

[Klauzula RODO \(pdf, 58.76 KB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Łódź